

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

49

**НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

Матеріали конференції
Забезпечення якості вищої освіти

ОДЕСА, 2018

Матеріали друкуються відповідно до рішення 49-ї науково-методичної конференції ОНАХТ «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 11–13 квітня 2018 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Букарос А.Ю., канд. техн. наук, доцент,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Кручек О.А., канд. техн. наук, доцент,
Агеєва І.М., канд. екон. наук, доцент,
Дишкантюк О.В., канд. техн. наук, доцент,
Жихарева Н.В., канд. техн. наук, доцент,
Котлик С.В., канд. техн. наук, доцент,
Купріна Н.М., канд. екон. наук, доцент,
Саркісян Г.О., канд. техн. наук, доцент,
Світий І.М., канд. техн. наук, доцент,
Соц С.М., канд. техн. наук, доцент,
Шарахматова Т.Є., канд. техн. наук, доцент,
Шпирко Т.В., канд. техн. наук, доцент,
Риженко Л.Д., методист

ВПЛИВ НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ НА УСВІДОМЛЕННЯ ПОЧУТТЯ ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ	
В.Г. Швець, В.І. Булюк	110
ОРГАНІЗАЦІЯ СИСТЕМНОЇ ПІДГОТОВКИ КАДРІВ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ У ФОРМАТІ УЧБОВО-НАУКОВИХ ГРУП	
О.Г. Бурдо	111
РОЛЬ ВИКЛАДАЧА У РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ	
А.Д. Салавеліс, І.М. Калугіна, С.М. Павловський	113
ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ЕКОНОМІСТІВ: СВІТОВИЙ ОГЛЯД, СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ	
Т.А. Кулаковська	115
СУЧАСНА ПРОФОРІЄНТАЦІЯ ЯК СКЛАДОВА МОДЕЛІ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
О.О. Голубьонкова, М.Г. Брайко	117
ВИКЛАДАЧ В СИСТЕМІ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
В.Е. Волков	118
ЗАКОРДОННІ СТАЖУВАННЯ ВИКЛАДАЧІВ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ	
Л.В. Фігурська, І.С. Чернега	119
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ ОНАХТ ЗА ПРОГРАМОЮ «СЕНСОРНИЙ АНАЛІЗ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ»	
О.Б. Ткаченко, Л.О. Валецька, Л.О. Каменева	120
МОДЕЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРИ ВИВЧЕННІ ТЕХНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	
Н.В. Жихарєва	121
НОВІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ ПРАВОВИМ ДИСЦИПЛІНАМ	
І.А. Осадча	123
ПОРТФОЛІО ЯК АЛЬТЕРНАТИВНА ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ Й ФОРМУВАННЯ РЕЙТИНГУ СТУДЕНТА	
Н.М. Корсікова	125
РОЛЬ ВИКЛАДАЧА У РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ СТУДЕНТІВ	
С.Л. Колесніченко, С.О. Поплавська, С.В. Кисельов	129
ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТА В ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	
Л.Л. Лобоцька, О.Л. Фрум	131
ДІАГНОСТИКА РЕФЛЕКСОРНО-РЕГУЛЯТИВНОГО КОМПОНЕНТУ РОЛЬОВОЇ ПОЗИЦІЇ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНОГО ВУЗУ	
Г.А. Черняк, І.А. Кириченко, Н.Г. Крилов	133
ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ В СФЕРІ БЕЗПЕКИ ПРОДОВОЛЬЧОЇ СИРОВИНИ І ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ	
Л.М. Пилипенко, О.І. Данилова, І.В. Лопотан	136

ріння яких відбувається ще за час навчання студентів. Інший шлях – це реалізація проектно-орієнтованого професійного спрямування із залученням фахівців з індустрії для створення інкубаторів стартапів. [5].

Для вивчення технічних дисциплін ставиться задача розробки методології навчання в цілому, так і її окремих дисциплін.

Вивчення технічних дисциплін повинно бути комплексним та базуватися на аналізі та синтезі. З позицій системного аналізу вирішуються задачі навчання, при цьому повна математична модель системи навчання є структурною ієрархічною моделлю, де на кожному рівні описується свій клас процесів, підсистем

Завдяки комплексному підходу до вивчення технічних дисциплін за сукупністю ознак можна при навчанні підвищується кваліфікація як викладача так і студента.

Література

1. Conzales J., Wagenaar R. "Tuning educational structures in Europe. Finalreport". 2003. [Електроннийресурс]. Доступно: http://tuningacademy.org/wp-content/uploads/2014/02/TuningEUI_Final-Report_EN.pdf.

2. Н. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова, Розроблення освітніх програм.\\ Методичні рекомендації. Київ, Україна: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014.- 56с

3. М. Г. Коляда. "Вибір оптимальних форм, способів і методів організації навчального процесу за індивідуально орієнтованою освітньою системою", Народна освіта: електронне наукове фахове видання Київського обласного інституту післядипломної освіти педагогічних кадрів, № 1 (22), 2014. [Електронний ресурс]. Доступно: http://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=2128.

4 В. Н. Павленко, В. В. Шевель, С. П. Визиряко,. Ситуационные управления как способ построения индивидуальной траектории обучения.// Радиоелектронні і комп'ютерні системи, 2009, № 3, с. 111–115,

5. Ковалюк Т.В, Пасічник В.В., Кунанець Н.В. Моделювання розвитку вищої освіти на базі компетенського підходу та особистісно орієнтованих освітніх траєкторій// Інформаційні технології і засоби навчання, 2017, Том 61, №5.- с.245-256

НОВІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ ПРАВОВИМ ДИСЦИПЛІНАМ

І.А. Осадча

Стратегічна мета реформування й модернізації вищої освіти і науки в Україні – створення ефективного інноваційного освітнього середовища у вищих навчальних закладах через сприяння прогресивним нововведенням,

впровадження найсучасніших технологій і моделей навчання. Навчальний процес повинен здійснюватися з урахуванням можливостей сучасних інформаційних технологій навчання та орієнтуватися на формування освіченої, гармонійно розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення наукових знань, професійної мобільності та швидкої адаптації до змін у соціально-культурній сфері, системі управління та організації праці в умовах ринкової економіки. Розглянемо найбільш ефективні методи викладання правових дисциплін для студентів.

Метод конкретних ситуацій (МКС), або кейс-метод. Застосування МКС потребує від викладача ретельного добору теоретичного і практичного матеріалу. Так, спочатку він пропонує студентам попередньо опрацювати необхідний теоретичний матеріал з певної проблеми, потім конкретні приклади казусів, які слід розібрати із студентами в аудиторії. Практичний професійний досвід викладача у цій роботі набуває особливої ваги. Метод цей заслуговує на почесне місце в сучасній методиці викладання правових дисциплін.

Ділова (рольова) гра. Один із найбільш популярних серед студентів видів навчальної роботи, адже побудований на творчості, змагальності, колективній співпраці. Але ефективність цього методу визначається якістю попередньої підготовки викладача і студентів. Основна мета будь-якої ділової гри полягає у створенні ситуації, максимально наближеної до реальної, в якій студент повинен виконати необхідні професійні дії, правильно застосувати набуті знання, виявити навички роботи з клієнтами, колегами, а також вміння працювати з нормативними документами. Метод цей доцільно використовувати у процесі викладання багатьох правових дисциплін. Наприклад, це може бути розгляд трудового спору в комісії з трудових спорів у курсі «Трудове право»; обговорення законопроекту у різних курсах: від «Конституційного права України» до «Мови права» та «Юридичної техніки»; обговорення на спільному засіданні питання про створення спільного україно-німецького підприємства з переробки ядерних відходів («Міжнародне право», «Міжнародне екологічне право»); обговорення стану виконання екологічного законодавства на службовому засіданні обласної прокуратури («Екологічне право», «Прокурорський нагляд»); обговорення стану дотримання земельного законодавства на засіданні колеги обласної прокуратури («Земельне право», «Прокурорський нагляд»). Запропонувати студентам провести засідання комісії у справах неповнолітніх та захистові їхніх прав можна в курсах («Ювенальна юстиція» «Адміністративне право», «Правоохоронні органи»).

Проблемний (проблемно-пошуковий) метод. Може застосовуватись у практиці викладання майже всіх юридичних і неюридичних дисциплін. Передбачає проблемний виклад матеріалу, проблемні евристичні діалоги, вправи проблемно-пошукового характеру, створення певної проблемної ситуації, організації колективного пошуку оптимального варіанта розв'язання проблеми, наприклад шляхом обговорення, «ініціативних» дій учасників тощо.

Моделювання. Це універсальний метод дослідження будь-яких об'єктів та явищ на їхніх аналогах (моделях) з метою вивчення їхніх характерис-

тик, прогнозування дій і наслідків, пошуку оптимального варіанта тощо. Однак як метод навчання він виявився не менш ефективним.

«Мозковий штурм». Це метод організації спільної групової та творчої роботи в аудиторії з метою підвищити розумову активність учасників і знайти плідні ідеї, конструктивні рішення, розв'язання складних проблем або нестандартних ситуацій. Його доцільно застосовувати на самому початку розв'язання проблеми або якщо цей процес зайшов у глухий кут.

«Сократів діалог» — у його основі лежить метод Сократа, який формує вміння грамотно ставити запитання, спрямовувати діалог, складати його алгоритм, передбачати можливі варіанти відповідей і заздалегідь готувати варіанти наступних ланцюжків запитань. Метод стимулює творче (аналітичне і синтетичне) мислення, самостійний пошук відповідей, навчає логічно вибудовувати ланцюг запитань, які наближають до остаточної відповіді.

«Займи позицію» — методичний прийом, який допомагає визначитись із власною позицією у професійних дискусіях, особливо під час вирішення проблемних питань та конфліктних ситуацій. Спочатку формулюється дискусійне запитання, яке передбачає протилежні відповіді.

«Дерево рішень» — простий практичний спосіб зважити переваги і недоліки різних варіантів дій, рішень тощо. Плюси і мінуси фіксуються у спеціальних таблицях, розміщених в аудиторії. Варіант 1: + –. Варіант 2: + –. Варіант 3: + –. Студенти підвищують свою компетентність, аналізуючи та оцінюючи альтернативні варіанти розв'язання проблеми та прогножуючи наслідки кожного з них. У цьому їм допомагають робочі запитання, які формулює як викладач, так і самі студенти. Вміння поставити правильні запитання – запорука всебічної та об'єктивної оцінки можливих варіантів рішень.

Підвищити якість та інтенсивність освітнього процесу у вищій школі допомагає органічне поєднання інноваційних методик із класичними, традиційними, продумане і гармонійне комбінування різних методів щодо кожної дисципліни та кожного заняття залежно від їхньої мети, призначення, специфіки.

ПОРТФОЛІО, ЯК АЛЬТЕРНАТИВНА ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ Й ФОРМУВАННЯ РЕЙТИНГУ СТУДЕНТА

Н.М. Корсікова

Поняття «освіта» у сучасному світі пов'язується з такими поняттями як «навчання», «виховання», «розвиток». Саме тому інноваційні технології в освіті не повинні бути односторонніми, спрямованими тільки на розвиток професійних здатностей студентів. Вони повинні бути спрямовані на формування особистості, націленої на успіх у будь-якій області своїх можливостей.

Відповідно, рейтингова система оцінювання знань, умінь і навичок студентів, яка сьогодні стала вже невід'ємною частиною навчального проце-